

núm. 21

Juguem

INTR v Passar el temps en alguna cosa que hom fa amb el sol objecte d'entretenir-se, de divertir-se. / Entretenir-se una o més persones en un exercici recreatiu sotmès a regles, en què hom guanya o perd.

21

SADAKO D'LETRES

LA REVISTA DE L'ESCOLA SADAKO / DESEMBRE 2015

Imma Marín, Directora de Marinva. Es defineix a sí mateixa com a dona, mare de família i emprenedora. Malgrat va estudiar magisteri a la UAB de Barcelona, diu que va saber de seguida que es dedicaria a l'educació no formal. S'ha especialitzat en educació, comunicació a través del joc i la gamificació (també conegut per Ludificació i *gamification*). Ha fet de tot això un compromís personal i vital que la va portar a fundar l'empresa MARINVA Joc i Educació i a presidir l'Associació IPA a Espanya i l'Asociación ATZAR a Catalunya. Li agrada llegir, escoltar música, conèixer gent i llocs, tafanejar i per descomptat jugar! Li fascinen les baldufes i les col·leccions.

El dimarts 7 de juliol, ens trobem la Maria, la Mireia i la Dolors per anar cap a la seu de Marinva. Ens reben l'Imma, la directora, i dues companyes més de l'equip en un espai molt clar i acollidor envoltat de joguines i mostres gràfiques a les parets. No hi ha cap dubte, es dediquen al joc i a les joguines. Preveiem passar una estona ben distreta i lúdica.

Podem dir que la feina que fan a Marinva és d'un ampli espectre, sempre al voltant del joc. Organitzen trobades amb mestres, amb grups de famílies, assisteixen a congressos, fan xerrades -algunes persones de l'escola recordareu que l'Imma ha vingut un parell de vegades a Sadako per parlar amb les famílies-, estan al dia dels jocs, en creen de nous, proven amb infants d'altres per millorar-los, redacten i/o tradueixen instruccions de jocs,... en fi, el programa és extens. Per començar els agraïm el temps que ens dedicaran i li exposem algunes de les preguntes que teníem preparades:

A les cases veiem que els nens juguen, però convé trobar estones de joc conjunt? De joc familiar? Quin paper pot tenir la família en el joc a casa? Hem de deixar-los a la seva elecció, o dirigir-los de tant en tant?

Hi ha nens que els agrada jugar sols. Cal "obligar-los" perquè comparteixin el joc amb altres nens?

Si no ho demanen hem de, malgrat tot, dedicar-los estones per jugar junts?

Els jocs amb noves eines tecnològiques no es poden desestimar, però és bo aconduir-los? Com podem ajudar-los les famílies?

I així és, a partir d'aquesta introducció l'Imma comença a parlar i convertim l'entrevista en una rica conversa.

Respecte a la participació de la família no es pot generalitzar perquè cada casa és un món, tanmateix és important trobar un equilibri.

De fet encara que no ho sembli cada vegada hi ha més adults que no han deixat mai de jugar, són sobretot homes entre 30-35 anys que amb els videojocs no han perdut l'interès. I cada vegada s'observen més dones, també. Si parlem de joc de taula que és el típic joc familiar veiem que des de fa 5-6 anys s'han obert a Barcelona 5 o 6 botigues especialitzades en jocs de taula. Fa 10 anys no n'hi havia cap, per tant hi ha públic interessat. Possiblement el major interès actual pels jocs de taula s'explica perquè tant aquests com molts dels videojocs són jocs d'estratègia, fan pensar... i hi ha un transvasament entre ambdós.

La recuperació dels jocs de taula és una boníssima notícia. Tanmateix cada vegada els adults demanen jocs de taula per a nens més petits, de 2-3 anys quan aquest joc encara no és del seu interès. De fet hi ha pares que se senten més còmodes amb aquest tipus de joc que jugant a cuinetes, banyant ninos o participant d'històries amb clics. Alhora hi ha el pensament que ens diu que el joc de taula és un joc culte i, clar, tots volem nens cultes. L'Imma exemplifica: si som capaços d'entendre que els nens poden agafar un pingüí i deixar-lo a sobre de la cuineta i no comptar fins a tres per anar a una altra casella, llavors aquests nens petits poden jugar a jocs de taula. Del contrari és forçar situacions.

La participació de l'adult en el joc dependrà de l'edat dels fills. Abans no tots els pares jugaven amb els fills, estaven junts a casa, tenien un espai de joc lliure vital més gran que ara i que constatem que els falta. Hi havia en general més germans, que encara que no juguessin junts creaven ambient. No es tenia la consciència de l'important que és jugar amb els fills. Ara es té més consciència, però això no es tradueix en què els nens tinguin més espais de joc rics. Tenen més joguines, moltes més, però no tenen més temps de joc, ni de joc compartit amb altres iguals.

Per jugar els nens i nenes necessiten un espai, un temps, altres nens per jugar i joguines. Abans els nens tenien menys joguines, però més temps, més espai i una colla amb qui jugar. Ara hem substituït tot això per joguines.

El joc demana als pares sortir de la seva "zona de confort", demana gestionar conflictes, permetre el soroll, tolerar un cert caos i, a més, no està clar per a què serveix i, actualment, la societat valora la utilitat. El joc és tolerat si serveix per a alguna cosa. Moltes de les activitats que fan els nens i que considerem lúdiques no ho són per a ells. Per què? Perquè sovint no les escullen ells, sempre hi ha un adult que els indica què han de fer, cap on han d'anar i els deixem poc temps per a pensar i per a equivocar-se.

Ens creiem de veritat que el joc és important?

Si és així com pot ser que ens esverem si cau un llibre a terra i es trepitja i en canvi no ens adonem que es recullen jocs faltant-hi peces. Quin valor els estem ensenyant?

És important distingir entre joc i jocs. El joc en singular és l'actitud lúdica que es manifesta en com vius la vida. Els jocs en plural són les activitats en què el joc es manifesta. Els nens petits ho fan tot jugant. Són capaços de convertir qualsevol

activitat en un joc encara que no ho sigui. Jugant el nen accepta reptes i s'esforça per aconseguir-ho i quan ho aconsegueix se sent satisfet, construint així la seva autoestima. Tant se val si es tracta d'una torre de cubs, superar una pantalla de Candy Crush o acabar un puzzle. L'esforç en superar un repte és el que provoca el plaer associat al joc.

En arribar aquí l'Imma ens recomana el llibre *Educació en el asombro* de Catherine l'ECUYER.

Hem de procurar mantenir sempre l'interès per meravellar-nos de petites coses, de l'entorn, ... mantenir l'actitud vital que l'Imma entén com a actitud lúdica que es pot entrenar. Els nostres fills han d'entendre que el seu joc per a nosaltres és important i ens torna a recordar que per mostrar aquest interès nosaltres ens hem de sentir còmodes, i quan calgui hem de sortir de la zona de confort. Els adults som capaços de fer l'esforç per acompanyar-los en determinades activitats, però ho fem si es tracta del joc?

I si els nens no ens demanen que juguem amb ells? Només cal estar a prop, fer alguns comentaris i quan ho necessitin ja ens ho diran. De totes maneres reservar uns minuts al dia per a jugar amb ells és una bona proposta. Han d'aprendre a estar sols, però recordem què diuen

els japonesos: Si vols educar un nen autònom, educa'l dependent fins als tres anys. No estiguem a sobre d'ells contínuament, no els sobreprotegim, busquem estratègies perquè se sentin segurs. I nosaltres, els adults, deixem-nos temps per respirar. Si no ho fem tot bé, no passa res. Ens anirà bé per a la nostra salut física i mental.

I els jocs tecnològics? Aquests han vingut per quedar-se, com la impremta, la ràdio, la televisió... Cal establir unes normes bàsiques de conducta en uns entorns que abans no teníem. Per als nens i joves és com portar 40.000 "Juegos reunidos" a sobre. Han d'aprendre a gestionar-ho i per tant els caldrà un cert control. Els caldrà la nostra ajuda.

Així com hi ha joguines bèl·liques i no bèl·liques, de qualitat i no qualitat, etc, també hi ha videojocs recomanables a unes determinades edats i altres que no ho són. El problema dels videojocs "poc recomanables" és quan els potenciem els adults. Com? Fent-los regals d'allò que desconecem o compartint el joc perquè és distret. Qualsevol activitat que interessi als nostres fills ens hauria d'interessar a nosaltres, però no per donar-los la raó, sinó per conèixer els seus gustos i interessos, marcar límit i prendre acords conjuntament. També quan parlem de vide-